

BAVO DHOOGHE

Stiletto libretto

Houtekiet
Antwerpen / Utrecht

*I'd rather be a failure at something I love, than a success at
something I hate.*

GEORGE BURNS

*You can go a long way with a smile. You can go a lot farther with a
smile and a gun.*

AL CAPONE

Jimmy wist dat het te mooi was om waar te zijn. Het was een wet om nog niet over de buitenkant te dromen voor je werkelijk buiten stond. Toen hij dus, de nacht voor hij werd vrijgelaten, het lawaai hoorde, wist hij dat hij nog even moest doorbijten voor hij de volgende ochtend voor het eerst sinds lange tijd weer echt zijn tanden in een Whopper bij Burger King zou mogen zetten. Het was donker in de gang want het was midden in de nacht, maar opeens stonden ze daar in zijn cel. Je kon je afvragen hoe het mogelijk was dat twee gevangenen in de California State Prison van Corcoran zomaar van de ene cel naar de andere konden gaan om een collega een bezoekje te brengen, maar er waren wel meer dingen in deze lik waar je beter geen vragen over kon stellen. Elke smeerlap, behalve Charles Manson misschien, kon in deze streng bewaakte instelling altijd overal wel binnen. Ze zeggen dat de gevangenen als geesten door de muren kunnen dwalen, omdat Corcoran gebouwd is op de heilige grond van Tulare Lake, ooit eigendom van de Yokut-indianen.

Ze waren dus met zijn tweeën, en achteraf zou Jim horen dat een cipier met opzet de traliedeur van de cel niet op slot had gedaan. O jeetje. Het was een geluk bij een ongeluk dat de bezoekers niet Jimmy moesten hebben, maar zijn celgenoot Walter. Jimmy bleef liggen en hoorde hen binnenkomen.

‘Hé Walter, is het zoete inval, maat?’

‘Hé... Wat is er?’

‘Wat is er? Wally, het scheelde niet veel of je had ons bij de kloten.’

‘Ik weet niet waar jullie het over hebben. Ik heb niets gedaan.’

Er werd niet geantwoord.

‘Heb je een klus voor mij?’

‘Nee, we hebben geen klus voor jou, Wally.’

‘We hebben al een klus’, zei de tweede stem.

‘Jij bent de klus, Wally.’

‘Wat?’

‘Ik zei: jij bent de lul. Je bent geklist.’

‘De lul? Hoezo? Ik heb niets gedaan, man.’

‘Nee? Je hoeft niet veel te doen om iets verkeerd te doen, Wally. Je hebt mensen die in hun leven veel doen en niets verkeerd doen en je hebt mensen die niets doen en ook niets verkeerd doen. En dan heb je de uitzonderingen die niets doen en toch een heleboel verkeerd doen.’

‘Hé, stop ermee, jongens. Ik heb niemand iets gedaan! Dit is Wally.’

‘Dit was Wally, Wally.’

‘Wat is dit? Een grap? Ik heb me koest gehouden. Ik heb me nergens in gemengd. Dat weten jullie toch?’

‘Wel, misschien had je je er beter wat meer in gemengd.’

Jimmy bleef op zijn zij liggen, met zijn rug naar het gebeuren en zijn gezicht naar de muur. Hij hoorde hoe ze de grote, lompe Wally uit het bed sleurden en op de grond gooiden. Het was de eerste keer dat hij een grote donder als Wally, die toch al een paar scalpen op zijn naam had staan, hoorde huilen. Verrek, Jimmy voelde zijn hele lichaam verstijven. Dit moest hém nu weer overkomen. Hij lag hier braafjes de uren af te tellen, maar er moest natuurlijk weer

iets tussenkomen. Jimmy bleef liggen en verroerde geen vin. Hij kon onmogelijk doen alsof hij dood was. Dus deed hij wat het dichtst in de buurt kwam: hij deed alsof hij er gewoon doorheen mafte. Een van de bezoekers merkte hem nu pas op en boog zich over het bed. Jimmy kneep zijn ogen dicht. Als hij een van de bezoekers was geweest, dan zou hij zo geloofd hebben dat Jimmy nog aan het maffen was. Echt een sterk staaltje van *method acting*.

‘Wel, wat hebben we hier? Wie is het schone slapertje hier?’

‘Dat is Jimmy, man. Ik zou hem maar niet wakker maken’, piepte Walter.

‘Nee? Wat gaat Jimmy anders doen, Wally?’

‘Het is een zware jongen. Je wilt niet met hem neuken. Hij heeft het niet zo op negers.’

‘O, nee?’

Jimmy kneep nu zo hard zijn ogen dicht dat het pijn deed. Wat deed Wally nu? Hij maakte het verdomme alleen maar erger. Jimmy was helemaal geen racist. Hij was een fan van Kobe Bryant. Dat was toch ook een Afro-Amerikaan?

Ja, doe er nog maar een schep bovenop, Wally, arme klootzak, dacht hij. Maar ze zullen me niet uit mijn tent kunnen lokken. Ik blijf rustig liggen en doe alsof ik in dromenland ben.

‘Hij zit er voor niets tussen, man’, zei Wally.

‘Nee, maar hij zit wel tussen dezelfde muren. En dat kunnen we niet hebben. Dat is wat we noemen een onvoorzien omstandigheid met verstrekkende gevolgen.’

Jimmy voelde opeens de sterke arm van de kleurling op zijn schouder. Hij werd op zijn rug gerold, maar hield nog steeds zijn ogen gesloten. Het zou overdreven geweest zijn om in zijn slaap te mompelen of aan zijn kruis te krabben. Alsof hij een natte droom had. Hij mocht niet overdrijven. Het was nu al kantje boord. Maar na een tijdje kon hij niet anders dan opkijken.

‘Hela, amigo’, zei de kleurling. ‘Sorry dat we je wakker maken, maar we willen je even laten meegenieten van de show. Je snurkte trouwens zo luid dat ik me niet meer kon concentreren op mijn eigen taal en ik haat het om niet tot de kern van de zaak te kunnen komen. Hoe heet je?’

‘Jimmy’, zei Jimmy.

‘Jimmy hoe?’

‘Jimmy Hendricks.’

‘Wat? Zoals de echte Jimi Hendrix?’

‘Ja, maar het wordt anders geschreven. Met ceekaaes.’

‘Ik hoop maar dat het anders wordt geschreven. Godverdomme, je ziet er niet uit als Jimi Hendrix. Wat zaten je ouders te snuiven toen ze je die naam gaven?’

Jimmy bleef op zijn rug liggen en keek opzij. Walter zat op zijn knieën naast het bed. De hele tijd had Jimmy zich afgevraagd waarom de Walvis de bezoekers niet meteen de cel had uitgegooid of desnoods hun lijf door de tralies had gewrongen. Maar nu zag hij het. Er was een stiletto aan te pas gekomen die Wally onder controle hield. De kleurling liet zijn schouder los en ging voor Jimmy staan.

‘Je denkt toch niet dat zo’n naam je ook maar iets van krediet geeft?’

‘Ik ben net wakker, man’, zei Jimmy. ‘Ik ben moe. Ik mag morgen de deur uit en ik wil nog wat slapen. Doe wat je moet doen, maar hou mij erbuiten.’

Hij spuugde het er allemaal uit, maar in feite slikte hij al zijn angst in. Hij had nog nooit zo gesproken in zijn leven. En wie was hij ook om zo te spreken? Hij was Jimmy Hendricks, niet de geniale gitarist die gestikt was in zijn eigen kots, maar een kruimeldief die een paar nachtwinkels op zijn palmares had staan en stikte in zijn eigen dommigheden. Maar daar kon hij nu natuurlijk niet mee aankomen. Mijn God, wat wilden ze? Dat hij deed alsof hij ze niet zag?

Ze stonden verdomme in zijn cel van drie bij drie! Jimmy voelde het bed nat worden van zijn zweet. Het was ook de eerste keer dat hij zo erg moest pissen. Was het dat wat ze bedoelden met in je broek pissen of schijten? Hij was er zijn hele leven trots op geweest dat hij al sinds zijn tweede niet meer in bed plaste. Moest je hem nu eens zien zitten. Hij kreunde om een pamper.

‘Het probleem is dat je hier niet buiten, maar binnen zit, Jim’, zei de kleurling.

‘Ik heb niets gezien’, zei Jimmy ineens.

‘Natuurlijk heb je nog niets gezien. Er viel ook nog niets te zien.’

‘Een beetje geduld, Jim’, zei de andere. ‘We zijn nog niet eens begonnen.’

De eerste kwam op Jimmy af en gaf hem een duwtje tegen de borst. Hij stootte hem net genoeg naar achteren tot hij met zijn rug tegen de muur op bed zat.

‘Oké, Jimmy Hendricks, je zit op de eerste rij. We geven je hier nog een laatste afscheidsfeestje, voor je morgen door de grote poort naar buiten wandelt en echt aan het feesten gaat.’

De twee mannen draaiden hun rug naar hem toe en richtten al hun pijlen op Wally. Het stiletto mes eiste alle aandacht van Walter op. Het danste op en neer voor zijn gezicht, langs zijn oren, voor zijn ogen.

‘Oké, waar is het, Wally?’

‘Waar is wat? Waar hebben jullie het over?’

De stiletto sprak en raakte Wally in de wang.

‘Je weet best wat we bedoelen. Waar is het goedje?’

‘Je wilt je voordoen als een vent met verstand, Wally. Wel, ik raad je aan om dat verstand nu te gebruiken. Waar is het spul? Ik weet dat het hier ergens verstopt zit. Het kan niet ver zijn. Dit is nu niet bepaald een suite in het Hilton, niet-waar?’

Jimmy keek langs de benen van de kleurling heen en kruiste de blik van Wally. Hij wist pas later dat dat het laatste was wat hij in dit leven van de Walvis zou zien. De stiletto kwam een tweede keer tussenbeide. Het mes sprak snel en levendig, en stotterde geen enkele keer. Of toch: Jimmy zag dat het twee keer bleef steken. De eerste keer kwam het niet veel verder dan de maag van Wally en kwam het maar met moeite door de vetlaag die hij had opgespaard. De tweede keer drong het tot de borst door. In beide gevallen ging het daarna lustig door met praten en weidde het uit over koetjes en kalfjes, meer bepaald in de oren, de benen en de vingers van Wally. Walter, zo zag Jimmy, kon er moeilijk iets tegenin brengen. Hij schreeuwde de hele cel en de hele instelling bij elkaar, maar het probleem was dat ze de hele wereld doofhadden gemaakt. Er stak namelijk een kus in zijn mond. De Walvis schoot bloed in plaats van water omhoog. Jimmy had zin om zich weer naar de muur te draaien.

‘Je had beter niet zo ambitieus kunnen worden, Wally’, zei de kleurling.

‘Het gaat altijd zo bij die gasten, zeg ik je’, zei de tweede. ‘Ze denken dat ze niet goed genoeg zijn. Ze hebben een fijne baan, werken voor een hoge piet, maar dan voelen ze zich verwaarloosd en zoeken ze een uitdaging. Ze moeten per se buiten de lijntjes kleuren en op zoek gaan naar iets nieuws. Hij zal het wel een roeping hebben genoemd.’

Jimmy keek nu neer op het lichaam van Wally dat door de knieën was gegaan en begon dood te bloeden. De stiletto werd dichtgeklikt en met dank aan bewezen diensten weer weggestopt. De neger hurkte voor Jimmy neer, terwijl de andere op zoek ging en de hele cel binnenstebuiten keerde. Hij doorzocht de kast, het bed, de matras en een paar losse planken van de vloer.

‘Heb je gezien hoe we hier in Luilekkerland afscheid nemen van een ouwe vriend?’

Jimmy zweeg en keek naar het lijk.

‘Je moet je dus maar niet voorstellen hoe de kurken zullen knallen als we afscheid nemen van een niet-vriend. Ik denk niet dat je een vijand bent, Jimmy. Maar ik kan het mis hebben. Ik ken je niet. En jij kent mij niet. Ik bedoel, ik kende de echte Jimi Hendrix natuurlijk wel. Nu ja, echt kende ik hem ook niet. Ik kende alleen zijn muziek en ik moet zeggen, ik blijf zijn cover van Uncle Bob zijn beste werk vinden. Blues is makkelijk om te spelen, maar moeilijk om te hebben, niet? Dat is er eentje van de echte Jimi. Heb jij ooit de blues gehad, Jimmy?’

Jimmy keek op en zag de kleurling een concertje luchtgitaar geven. Hij tokkelde erop los en deed alsof hij met gesloten ogen, open mond en opgetrokken wenkbrauwen een solo speelde. Ondertussen gaf zijn maat hem de gepaste begeleiding door dingen overhoop te gooien en van de muur te trekken.

‘Shit, hier valt niets te rapen, man.’

‘Ik wil enkel zeggen, Jimmy, je zou er goed aan doen om verder te maffen, jong. Je hebt soms zo van die momenten dat je midden in de nacht wakker wordt en je denkt dat je wakker bent, maar in feite nog aan het dromen bent. Je weet wel, je staat dan de volgende ochtend op en denkt dat je je vrouw naast je hebt genomen, terwijl je eigenlijk een natte droom hebt gehad. Begrijp je me een beetje?’

Jimmy knikte. Iets wat Wally niet meer kon. Hij kon het nog steeds niet geloven. Net nu hij zijn tijd had uitgezeten, werd hij ervoor beloond met een lijk. Te gek om los te lopen. Hij spande zijn dijen tegen elkaar en probeerde zijn blaas in bedwang te houden. Dat van die natte droom zou wel eens waar kunnen worden.

‘Je zult zien, Jimmy, morgen word je wakker en dit alles zal niet veel meer zijn dan een nachtmerrie. Voor je het weet sta je buiten en laat je dit alles achter je. Hè? Anders zou het wel eens kunnen dat wij achter je aan komen.’

De andere kwam erbij staan en inspecteerde het slagveld dat hij had aangericht. Er was niets wat nog op zijn plaats lag. Niets behalve Wally.

‘En, heb je iets gevonden?’

‘Ja, dit. Het is niet veel, maar het is beter dan niets.’

Hij hield een zakje coke in zijn hand.

‘De smeerlap. Denkt dat hij ons te vlug af kan zijn.’

Ze gingen zoals ze kwamen. Als schimmen in de nacht gleden ze door de traliedeuren en deden de celdeuren netjes dicht. Jimmy bleef zitten en werd toen pas echt wakker. Al die tijd was hij in shock geweest. Het drong nu pas tot hem door wat ze hadden gedaan en wat hij moest doen. Hij schoot van het bed en rende naar de deur waar hij de tralies vastgreep.

‘Hé? Dit kunnen jullie niet maken!’

‘Heb je een klacht, Jimmy?’

‘Je laat hier een lijk achter! Ik mag morgen weg. Je kunt hier niet zomaar een stijve achterlaten in mijn cel. Ik zit eraan vast. Er zijn geen getuigen. Ze zullen denken dat ik het heb gedaan.’

Even keken de twee mannen elkaar aan. Toen schoten ze in een zacht lachje. Ze wilden de rest van de verdieping niet wakker maken.

‘Jij? Ja, dat zullen ze meteen denken, Jimmy. Ik zou maar dekking zoeken. Ze zullen onmiddellijk aan jou denken als ze al dat bloed zien. Die dekselse zware jongen Jimmy Hendricks, die is het geweest! Ze zullen met drie of vier cipiers de cel binnenstormen en je in een dwangbuis en met zo’n masker afvoeren zoals ze met Hannibal Lector hebben gedaan.’

‘Ik meen het! Dit mag niet gebeuren.’

‘Het is gebeurd, Jimmy’, zei de een die al op zijn gemak naar zijn eigen cel aan het wegwandelen was.

‘Je zult hier wel uit komen, morgen. Wij hebben onze handen aan hem vuilgemaakt. Jij niet. Het is zoals Jimi zelf zong, Jimmy. Laat de wind het werk doen. Ga morgen op zoek naar een paar *foxy ladies* en mijd vanaf nu het drukke verkeer.’

Jimmy bleef verweesd achter en liet zich op de grond zakken. De twee tikten hun vuist tegen elkaar en splitsten zich op. Jimmy keek naar het lijk. Zo gebeurde het dus in de lik. Zoals in de films die hier iets verderop in de *hills* werden gemaakt. Niet snel daarna begon het te rommelen in Jimmy’s maag. Het zicht op Wally’s maag gooide nog wat meer zout op de wonde. Hij kreeg krampen. Hij ging net op tijd op de plee zitten en overdacht de situatie. Hij zag het lijk van Wally, de schade in de cel, en het bloed. Nat was het wel degelijk, maar een droom zou het de volgende dag niet zijn.

‘Hoe kan ik nu nog doen alsof ik hier doorheen heb geslapen’, zei hij.

Als hij nu nog een paar pillen had gehad, dan kon hij die innemen om de shock te boven te komen. En ook om te doen alsof hij de hele nacht niets had gehoord. *Wat? Nee, ik heb niets gehoord, meneer, maar ik was dan ook zo weg als een ei.*

Toen hij klaar was en hij de spanning uit zijn lichaam had geperst, greep hij naar de rol die aan een buis naast het toilet hing. Het was niet van dat extra zachte spul dat ze in hotels gebruikten. Dit was bijna even hard als vloeipapier. Eén keertje had het zelfs zo hard geschuurd dat hij een week niet op zijn gat kon zitten. Jimmy liet het papier van de toiletrol rollen en wilde er net een paar velletjes van afscheuren, toen hij het zag.

‘Wel, wel, wel...’

Jimmy stak zijn wijsvinger in de rol. Er zat iets in verbor-